Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0505U000050

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 03-02-2005

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Гольєва Наталія Володимирівна

2. Golieva N.V.

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор наук

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 14.03.02

Назва наукової спеціальності: Патологічна анатомія

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 23-12-2004

Спеціальність за освітою: 7.110.102

Місце роботи здобувача: Харківський державний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 01896866

Місцезнаходження: 61022, м. Харків, пр. Леніна, 4

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 64.600.01

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 01896866

Місцезнаходження: Проспект Науки, 4, м. Харків, Харківський р-н., Харківська обл., 61022, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство охорони здоров`я України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Харківський державний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 01896866

Місцезнаходження: 61022, м. Харків, пр. Леніна, 4

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 76.29.48

Тема дисертації:

1. Патологічна анатомія провідної системи серця плодів та новонароджених від матерів з артеріальною гіпертензією, пізнім гестозом, цукровим діабетом.

2. Pathological anatomy of the conductive system of the heart in fetuses and newborns from mothers with arterial hypertension, late gestosis, diabetes mellitus.

Реферат/анотація:

1. Об'єкт дослідження: провідна система серця плода і ново-народжених, пуповинна і материнська кров при наявності в матері гіпертонічної хвороби, пізнього гестозу і цукрового ді-абету, протоколи розтину плодів і новонароджених, історії по-логів, анкети для матерів хворих дітей. Мета дослідження: вивчити патогенний вплив артеріальної гіпертензії, цукрового діабету і пізнього гестозу у вагітної на структуру основних відділів провідної системи серця плода і новонароджених, обґрунтувавши концепцію про внутрішньо-утробне формування передумов до порушення функціонуван-ня ПСС у позаутробному онтогенезі. Методи дослідження: макроскопічний, органометричний, гістологічний, гистохімічний, імуногістохімічний, морфометри-чний, електронномікроскопічний, біохімічний і статистичний методи дослідження. Практичне значення отриманих результатів: показано гістологічні, гістохімічні, ультраструктурні і морфометричні особливості будови ПСС плодів і новонароджених. При цьому встановлені кількісні і якісні відмінності в

розвиткупатологічних процесів при АГ, ПГ чи ЦД. Комплексний клініко-морфологічний підхід до вивчення ПСС плодів і новонароджених дозволив розробити й впровадити в практичну роботу патологоанатомів "Спосіб виділення провідної системи серця плодів та новонароджених" (№ 51984 А) із прицільним адекватним одержанням основних відділів ПСС, що має практичне значення не тільки в перинатальної патології, але і при дослідженні ПСС дорослих померлих хворих. Крім цього, вивчення МЦР ПСС плодів і новонароджених дозволило розробити "Спосіб вивчення МЦР ПСС і міокарда" (№ 54701 А) і запропонувати його для використання у наукових дослідженнях МЦР у м'язових органах і впровадження в практичну патологічну анатомію. Отримані в роботі морфометричні дослідження основних відділів ПСС плодів і новонароджених дозволять морфологам прозектур поліпшити патологоанатомічну діагностику серцевої патології, особливо при порушеннях ритму серцевої діяльності плода протягом вагітності, а також у новонароджених. Діти, виношені в умовах материнської патології (АГ, ПГ і ЦД), мають увійти до групи ризику з регулярним обстеженням кардіологом із профілактичною метою, тому що у внутрішньоутробному періоді онтогенезу відбулося істотне ушкодження елементів ПСС. Наукова новизна отриманих результатів: вперше вивчена ПСС плодів і новонароджених при наявності в матерів АГ, ПГ чи ЦД, з використанням сучасного комплексу морфологічних методик (гістологія, гістохімія, імуноморфологія, електронна мікроскопія, поляризаційна і фазова мікроскопія, морфомет-рія), спрямованих на вивчення патологічних і компенсаторно-пристосувальних процесів у ПСС в умовах єдиної системи "мати - плід". Вперше представлені морфометричні показники ПСС плодів і новонароджених при фізіологічному перебігу ва-гітності й при наявності досліджуваної патології в матері. Установлено, що досліджувані види патології під час вагітнос-ті - АГ, ПГ і ЦД - роблять специфічну дію, що ушкоджує, у першу чергу, судини елементів ПСС плодів. Вперше виявлено, що наслідком ушкодження судинної стінки і порушення оксигенації і харчування паренхіми є зміни у фо-рмі двох ступенів тяжкості міоцитолітичних і трьох ступенів тяжкості контрактурних змін сКМЦ, наслідком чого є внут-рішньоутробна загибель деяких сКМЦ із гіпертрофією тих, що залишилися, і склерозом строми, що можна довести виявлен-ням нагромадження інтерстиціальних колагенів. Вперше від-значено, що особливістю мікроскопічної картини ПСС при виношуванні в умовах материнської АГ є відносно часте вияв-лення контрактурних ушкоджень сКМЦ. Біохімічні дослі-дження крові дозволили вперше показати, що в пуповинній крові метаболічні зміни аналогічні змінам материнської крові. Ступінь впровадження: основні положення та висновки дисертаційної роботи впроваджено до навчального процесу і на-уково-дослідної роботи кафедр патологічної анатомії ряду медичних ВНЗ України і в практичну діяльність лікарів пато-логоанатомів. Сфера (галузь) використання: медицина, патологічна анатомія.

2. Object of the study: Heart conducting system in fetuses and newborns, umbilical and maternal blood in cases of maternal essential hypertension, late gestosis and diabetes mellitus, protocols of autopsy of fetuses and newborns, case histories of deliveries, questionnaires for mothers of the sick children. Purpose of the study: To study pathogenic influence of arterial hypertension, diabetes mellitus, late gestosis in pregnant on the structure of main portions of heart conducting system of fetuses and newborns basing on the concept of intrauterine formation of precursors of disorders of HCS functioning in intrauterine onto-genesis. Methods of the study: Macroscopy, organometry, histology, histochemistry, immunohistochemistry, morphometry, electron microscopy, biochemistry, statistical evaluation. Practical significance: Histological histochemical, ultrastructural, morphometric peculiarities of HCS in fetuses and newborns were shown. Qualitative and quantitative differences in development of pathologicalprocesses in AH, LG, DM were determined. The complex clinical morphological approach to the study of HCS in fetuses and newborns allowed to work out and introduce into practice "Method of isolation of heart conducting system in fetuses and newborns" (№ 51984 A) with purposeful adequate isolation of main portions of HCS, which has practical significance not only for perinatal pathology but also at investigation of HCS in adults. Besides, the study of HCS MC in fetuses and newborns allowed to work out "Method of the study of HCS MC and myocardium" (№ 54701 A) and suggest it for application in scientific research of MC in the muscular organs and introduction to practical pathological anatomy. The obtained morphometry data of main portions of the HCS of fetuses and newborns will allow the morphologists to improve pathological diagnosis of cardiac

pathology, especially in rhythm disturbances in fetuses during pregnancy as well as in newborns. The children born from mothers with AH, LG, DM should be included to therisk group and be regularly examined by cardiologists with preventive purpose because in the intrauterine period HCS was affected. Novelty of the obtained results: For the first time, HCS of fetuses and newborns was studied in mothers with AH, LG and DM with the use of a modern complex of morphology techniques (histology, histochemistry, immunomorphology, electron microscopy, polari-zation and phase microscopy, morphometry) aimed at the study of pathological and compensation adaptation processes in the HCS in the system "mother-fetus". For the first time, morphometric pa-rameters of HCS of fetuses and newborns at physiological preg-nancy and in presence of the studied pathology in the mother. It was established that the investigated pregnancy pathology, AH, LG, DM, effect specifically the vascular elements of fetal HCS. For the first time, it was shown that the result of affection of the vascular wall and disturbances of oxygeneration and nutrition of the parenchyma is the changes in the form of two degrees of sever-ity of myocytolytic and three degrees of contracture changes in sCMC with resultant death of some sCMC with hypertrophy of the rest and sclerosis of the stoma, which can be proved by revealing of interstitial collagen accumulation. It was noted that the peculiar-ity of microscopic picture of HCS in cases of maternal AH was di-agnosis of contracture disturbances of sCMC. Biochemical studies of the blood allowed showing that metabolic changes in the umbili-cal blood were similar to those in the maternal blood. Introduction: Main ideas and conclusions of the research were introduced into training process and research work of pathology departments of a number of medical universities of Ukraine as well as practical work of pathologists. Sphere of application: medicine, pathology.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Яковцова Антоніна Федорівна
2. Yakovtsova Antonina, F.

Кваліфікація: д.мед.н., 14.03.02

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Гавриш Олександр Семенович
2. Гавриш Олександр Семенович

Кваліфікація: д.мед.н., 14.03.02

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Якімова Тамара Петрівна
2. Якімова Тамара Петрівна

Кваліфікація: д.мед.н., 14.03.02

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кондаков Ігор Костянтинович

2. Кондаков Ігор Костянтинович

Кваліфікація: д.мед.н., 14.03.02

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради Грищенко Валентин Іванович

Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні Грищенко Валентин Іванович

Відповідальний за підготовку облікових документів

Реєстратор

Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності Юрченко Т.А.